

Informatie en instructie over de informatieoverdracht PO-VO in schooljaar 2016-2017

November 2016, v1.1

Inleiding

In een werkgroep hebben vertegenwoordigers (van PO en VO) uit de diverse regio's e.o. binnen Helmond-Peelland zich uitgesproken over een aantal vragen rondom de informatieoverdracht van de leerling die de overstap maakt van het PO naar het VO, zoals: Waarom vindt informatieoverdracht plaats? Wat moet er bij de overgang aan informatie worden overgedragen? Hoe moet de gewenste informatie worden overgedragen?

De uitwerking van deze vragen moeten een begin zijn voor een standaard en leidraad voor de scholen binnen Helmond-Peelland.

Uitwerking

Het PO en VO hebben samen **belang bij een goede informatieoverdracht vanuit het PO naar het VO.**

In het PO wordt de leerling zo'n 8 jaar gevolgd en begeleid door een team van leerkrachten. De leerling maakt op verschillende gebieden een ontwikkeling door: op het gebied van cognitie/leren, op sociaal-emotioneel gebied, op fysiek gebied. De capaciteiten van een leerling worden steeds duidelijker.

Het beeld van elke leerling met zijn/haar capaciteiten dat in de loop van de jaren in het PO ontstaat, bepaalt voor het belangrijkste deel het soort vervolgonderwijs in het VO.

Het PO wil die informatie over de ontwikkeling van elke leerling goed overdragen.

Om de leerling een juiste plek in het VO te geven is het belangrijk dat een integraal beeld van elke leerling die vanuit het PO naar het VO gaat, wordt overgedragen. Niet alleen van leerlingen die op punten extra aandacht/ondersteuning vragen, maar ook van de leerlingen die in de categorie met 'geen bijzonderheden' vallen en de leerlingen die uitzonderlijke capaciteiten hebben. De bevorderende (positieve) factoren van leerling voor het leren en ontwikkelen zijn, naast de leerresultaten, van wezenlijk belang om te weten voor het VO. Elke leerling is en blijft uniek! Naast een beeld van de leercapaciteiten en –ontwikkeling moet een beeld over het gedrag en sociaal-emotioneel functioneren cq ontwikkeling van de leerling overgedragen worden.

Voor het VO geeft deze informatie de mogelijkheid om te toetsen of de leerling op de juiste plek in het VO terecht komt, anderzijds om met het onderwijs aan te kunnen sluiten op het ontwikkelingsniveau van de leerling, en eventueel de juiste begeleiding te kunnen geven.

Hiermee wordt binnen Helmond-Peelland een voorwaarde voor een onderwijs continuüm voor leerlingen gecreëerd, d.w.z. de leerling stroomt naadloos door onderwijsland overeenkomstig zijn/haar capaciteiten, op de juiste plek daarin en met de juiste ondersteuning/begeleiding.

De gewenste gegevensset die van elke leerling, die vanuit het PO de overstap maakt naar het VO, digitaal moet worden overgedragen bestaat uit:

- Algemene gegevens
- Onderwijsgegevens van leerling
- Kenmerken leerling
- Gegevens over extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg (indien van toepassing)
- Overstap PO-VO

Deze **uitwerking is opgenomen in bijlage I.**

Naast dit traject wordt in het schooljaar 2016-2017 op kleine schaal gestart met de dialoogkaart, waarin kinderen ZELF hun overdracht regelen.

De **digitale informatieoverdracht staat centraal** bij, en is basis voor, het overdragen van informatie van de leerling die de overstap maakt van het PO naar het VO. In een 'warme overdracht' tussen PO en VO bestaat de mogelijkheid om informatie uit de digitale overdracht te verduidelijken of aan te vullen vanuit de PO-school, of duidelijkheid te bevragen vanuit de VO-school.

De 'warme overdracht' moet een vast onderdeel van de informatieoverdracht tussen PO en VO zijn.

Het betekent dat bij het moment van de warme overdracht verondersteld wordt dat de VO-school kennis heeft van de digitaal overgedragen informatie.

Vanuit praktisch oogpunt zal de warme overdracht vanuit het perspectief van de VO-school over een tweetal doelgroepen/momenten verspreid zijn:

1. De groep leerlingen die bij de overgang (mogelijk) extra ondersteuning c.q. begeleiding nodig hebben en zich aanmelden bij de VO-school. De aannamescommissie van een VO-school moet kijken of de aangemelde leerling de juiste ondersteuning/begeleiding kan krijgen op de betreffende VO-school.
2. De groep leerlingen die zijn aangenomen op een VO-school, geplaatst zijn in klassen en waarvan een mentor voorafgaand aan het nieuwe schooljaar van het PO nog toelichting wil hebben op digitaal overgedragen informatie.

Op een VO-school wordt de warme overdracht met de PO-school mogelijk door verschillende mensen op een VO-school uitgevoerd voor deze twee groepen. De groep van leerlingen bij 1 en 2 overlappen elkaar uiteindelijk. Er moet voorkomen worden dat de PO-school over dezelfde leerling meerdere keren wordt benaderd voor een warme overdracht.

Binnen Helmond-Peelland is het bestuurlijk besluit genomen om de digitale informatieoverdracht vanaf het schooljaar 2016-2017 via OSO te doen.

De werkgroep heeft daarom ook de gewenste gegevensset naast de gegevensset van OSO gelegd: Waar zit een één-op-één match van gegevens en waar niet? Welke afspraken moeten er gemaakt worden om eenduidigheid te krijgen welke gegevens aan welke velden in OSO gekoppeld zijn? Waar moet met bijlagen gewerkt worden?

De ordening van de set gewenste gegevens is iets anders dan de ordening van gegevens in OSO. Omdat OSO leidend wordt is de uitwerking omgezet naar de ordening van OSO.

- School en leerling
- Onderwijskundig
- Zorg en begeleiding
- Overstapadvies
- Bijlagen

Deze **uitwerking is ook opgenomen in bijlage I, naast de uitwerking van de gewenste gegevens.**

Opmerkingen rondom de digitale overdracht:

- De herkomst van de informatie (waar wordt deze informatie door de verschillende PO-scholen opgeslagen) zal heel divers zijn (LVS/LAS – Word-document o.i.d – “schriftje”)

Een stap die gedaan moet worden is het bekijken op welke manier de set van informatiegegevens vanuit het LVS/LAS van de PO-scholen (ParnasSys, Esis, Dotcomschool) gegenereerd kan worden, d.w.z. waar zit een één-op-één match en waar niet? Hoe legt de PO-school de gevraagd informatie vast?

Eenzelfde stap moet gedaan worden met LVS/LAS van de VO-scholen (Magister, SOM). Waar zit een één-op-één match en waar niet? Hoe legt de VO-school de ontvangen informatie vast?
- De gebruikte terminologie is niet overal hetzelfde. Gekeken moet worden of gebruikte termen kunnen aansluiten op elkaar, eventueel gewijzigd kunnen worden, en goed gedefinieerd zijn (helder zijn voor de gebruiker). Niet op alle plekken kan terminologie eenvoudig gewijzigd worden, bv in gebruikte software.
- PO-scholen zouden op items, zoals de eind-CITO score in het SBO, een selectieve export voorstaan, en VO-scholen op items, zoals meerdere contactgegevens bij gescheiden ouders, een selectieve import. Hierover moeten nadere afspraken gemaakt worden.

Vervolgstappen:

1. Korte termijn (komende maanden)
 - o PO- en VO-scholen informeren over de gewenste gegevensset door het versturen van deze notitie **[november]**
 - o PO- en VO-scholen vragen gericht te kijken naar de gegevensvastlegging binnen het eigen LVS/LAS. **[november-december-januari]**

Kijk naar de gewenste gegevens voor de informatieoverdracht: Leggen jullie deze gegevens van elke leerling vast? Zo ja, op welke manier en waar leggen jullie dat vast? In jullie LVS/LAS of elders? Indien niet in het LVS/LAS, kan dat wel binnen het LVS/LAS?
 - o Aanreiken van een praktische handleiding voor PO- en VO-scholen met betrekking tot het gebruik van OSO **[december-januari]**
 - o Aantal bijeenkomsten te organiseren voor PO-scholen en VO-scholen om de praktische kanten en ervaren knelpunten in de aanloop naar de informatieoverdracht via OSO te bespreken **[januari]**

In de bijeenkomsten ervaringen uitwisselen met scholen die afgelopen jaar al zijn overgeschakeld om via OSO de informatieoverdracht te doen, vragen uitwisselen met betrekking tot werkwijze rondom OSO en voorziene knelpunten bespreken en afspraken over maken.

2. T/m eind schooljaar 2016-2017 en schooljaar 2017-2018

- Evaluatie van de gewenste gegevensset **[mei-juni]**
De genoemde uitwerking in bijlage I is een eerste aanzet gemaakt door een werkgroep. Vanwege de wens vanuit het PO om op korte termijn duidelijkheid te hebben over de inhoud van de informatieoverdracht wordt deze gegevensset dit schooljaar als uitgangspunt gebruikt. In de evaluatie kan gekeken worden of deze set aangescherpt moet worden (items erbij of items eraf).
- Evaluatie van de invoering van de informatieoverdracht via OSO **[mei-juni]**
Welke knelpunten zijn ervaren door gebruikers PO en VO met de informatieoverdracht via OSO? Hebben alle scholen dezelfde knelpunten? Zo nee, hoe hebben andere scholen die knelpunten omzeild?
- Afstemming tussen de invoer-uitvoer van gegevens in de verschillende LVS/LAS-systemen op de PO- en VO-scholen, én de match met OSO **[januari t/m juli – schooljaar 2017-2018]**
Eerste screening heeft laten zien dat 80% van de gewenste informatie over een leerling één-op-één via OSO is over te dragen (zie bijlage I). Dit vraagt wel dat de gegevens in het LVS/LAS op de 'juiste' plek moet worden ingevoerd (door de PO-school) of moet worden opgeslagen (door de VO-school). Inschatting is dat op dit moment grote diversiteit is op dit vlak. Genoemde afstemming betekent dan mogelijk voor de individuele scholen een extra inspanning maar op de langere termijn een administratieve lastenverlaging

Bijlage I

1. School en leerling (algemene gegevens)

Gewenste gegevens	OSO gegevens
Gegevens huidige school – contactpersoon Gegevens leerling – gegevens ouders/verzorgers Gezinssituatie – culturele achtergrond Nederlands onderwijs sinds welke datum Inschrijfdatum – uitschrijfdatum huidige school	Alle gewenste gegevens zijn één-op-één via OSO overdraagbaar
Opmerkingen/afspraken - Via OSO kunnen <u>meer</u> gegevens van de school en de leerling uitgewisseld worden (indien gewenst) - Kanttekening is hier de selectieve export/import wens van gegevens, bv tweede contactgegevens ouders	

2. Onderwijskundig (onderwijsgegevens van leerling)

Gewenste gegevens	OSO gegevens
Gegevens schoolloopbaan <ul style="list-style-type: none"> ○ doorstroom groepen ○ schoolwisseling(en) Verzuim op basis van definitie SWV Helmond-Peelland Toetsresultaten <ul style="list-style-type: none"> ○ technisch lezen ○ begrijpend lezen ○ spelling ○ inzichtelijk rekenen Eindtoets-resultaten inclusief referentieniveau	Alle gewenste gegevens zijn één-op-één via OSO overdraagbaar Binnen OSO zijn gedetailleerdere gegevens over verzuim overdraagbaar maar voor Helmond-Peelland niet noodzakelijk. Toetsresultaten zijn niet in een grafiek overdraagbaar – wel in een bijlage met grafiek(en)
Opmerkingen/afspraken - Verzuim moet alleen worden uitgewisseld in geval van structureel verzuim, waarbij de definitie van het SWV-beleid gehanteerd wordt. <ul style="list-style-type: none"> ○ Er is sprake van regelmatig verzuim (enkele dagen per maand) waarbij er een melding aan het RVC of de leerplichtambtenaar is gedaan ○ Er is sprake van een thuiszitter (meer dan 4 weken geen onderwijs) - Voor de uitwisseling van toetsresultaten wordt afgesproken: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor reguliere leerlingen worden alle toetsresultaten van groep 6, 7 en 8 uitgewisseld. ○ Tenminste worden de toetsresultaten van technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen uit het Cito LVS uitgewisseld ○ Voor S(B)O leerlingen worden alle beschikbare toetsresultaten, over de hele schoolloopbaan zo veel mogelijk uitgewisseld ○ De toetsgrafiek die veel systemen kunnen leveren is heel nuttig. Hierin zijn de toetsresultaten in relatie tot de uitstroom grafisch weergegeven op een ontwikkellijn. Deze toetsgrafiek kan als bijlage worden meegeleverd. - Er wordt geen cijferlijst uitgewisseld - Resultaten van de eindtoets worden in het geval van een S(B)O-leerling alleen uitgewisseld met toestemming van de ouders. Kanttekening is hier de selectieve export/import wens van gegevens.	

3. Zorg en begeleiding (kenmerken leerling én gegevens over extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg)

Gewenste gegevens	OSO gegevens
<p>Kenmerken leerling</p> <p>- Verslag van gedrag/sociaal-emotioneel functioneren:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sociale vaardigheden ○ gedrag (groep-vrije situatie) ○ zelfredzaamheid ○ zelfvertrouwen ○ zelfreflectie ○ werkhouding – taakinstelling <p>- Belemmeringen en compenserende mogelijkheden c.q. sterke punten van de leerling voor het onderwijs.</p> <p>- Onderwijsbehoefte: wat heeft deze leerling nodig om zich optimaal te ontplooiën?</p> <p>Gegevens over extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg (vooral van belang wat in de bovenbouw van het PO heeft gespeeld)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Ondersteuningsbehoefte: intern – extern * Onderzoeken – datum – behandeling/begeleiding * indien aanwezig: handelingsplan/OPP 	<p>De gegevens over kenmerken leerling zijn (op dit moment) niet overdraagbaar vanuit OSO anders dan met een bijlage</p> <p>De gegevens over extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg zijn (op dit moment) niet overdraagbaar vanuit OSO anders dan met een bijlage</p>
<p>Opmerkingen/afspraken</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gegevens over kenmerken leerling en gegevens extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg zijn in bijlage II in een voorbeeld format opgenomen. Dit format kan als bijlage meegeleverd worden. - Een handelingsplan en/of OPP wordt niet voor elke leerling gemaakt, maar indien het aanwezig is, dan wordt het uitgewisseld. - Extra hulp en Speciale begeleiding zijn velden in het OSO-dossier, maar deze kunnen niet in ESIS en ParnasSys worden geregistreerd en dus ook niet worden uitgewisseld - Indicaties, zoals TLV, LWOO, Diagnoses etc. moeten gestructureerd worden aangeleverd (dus in de daarvoor bedoelde velden), ondanks dat dit ook vaak in het OPP is opgenomen. 	

4. Overstapadvies

Gewenste gegevens	OSO gegevens
<p>- Overstapadvies – eventueel herziening daarin – argumentatie</p> <p>- Wens van de ouders</p>	<p>Alle gewenste gegevens zijn één-op-één via OSO overdraagbaar</p>
<p>Opmerkingen/afspraken</p> <p>- In het geval van een herzien advies moet de motivatie verplicht worden ingevuld.</p>	

5. Bijlagen

Op basis van de afspraken betekent dat er minimaal 2 bijlagen bij elk dossier gevoegd moeten worden:

1. Toetsgrafiek
2. De gegevens over kenmerken leerling en gegevens extra ondersteuning/begeleiding c.q. zorg

Daarnaast moeten, indien van toepassing, de volgende bijlagen toegevoegd worden:

3. OPP
4. Handelingsplan
5. Onderzoeksverslagen (alleen met goedkeuring van de ouders)

Opmerkingen

- Onderzoeksverslagen worden niet altijd vrijgegeven aan de PO-school door ouders. Dit betekent dan dat PO-school deze niet kan toevoegen. VO-school moet dan bij ouders zelf verslagen opvragen bij de aanname. PO-school moet aangeven als ze op de hoogte zijn dat er onderzoeksverslagen zijn maar deze niet in hun bezit zijn.
- PO-school kan gegevens op verschillende wijzen vastleggen. Dat heeft geen uniformiteit. Belangrijk is dat vanuit de PO-school de juiste benaming aan de bijlage gegeven wordt zodat het voor de VO-school herkenbaar is.

6. Nalevering

Er is een beperkt aantal gegevens dat op een later moment kan worden na geleverd. Hiervoor worden binnen het SWV uiterste datums afgesproken waarop deze gegevens per leerling moeten 'klaarstaan' in het OSO-dossier. Dit betreft de volgende gegevens.

- Resultaten eindtoets
- Herzien advies
- Correcties en aanvullingen

De ontvangende school moet een signaal krijgen als er na geleverde gegevens zijn. Onderzocht moet worden of OSO of de betrokken administratiepakketten hierin kunnen voorzien.

Tevens zal nog moeten worden nagegaan in hoeverre nalevering 'oude' data overschrijft, of slechts aanvult.